

Temeljem članka 15. stavak 2. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02), i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 38/02), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine na 26 sjednici održanoj 30. rujna 2003. godine, donijelo je

ODLUKU

O MJERAMA ZA SUZBIJANJE I ISKORJENJIVANJE TRIHINELOZE ŽIVOTINJA

Članak 1.

Ovom odlukom se propisuju mjere za suzbijanje i iskorjenjivanje trihineloze životinja.

Članak 2.

Radi suzbijanja i iskorjenjivanja trihineloze životinja obvezna su dijagnostička ispitivanja domaćih, divljih svinja i drugih životinja na trihinelu u slijedećim slučajevima:

1. za javnu uporabu na svim klaonicama pod nadzorom službenog veterinaru;
2. pregled mesa svinja kod klanja za osobnu uporabu u kućanstvu je obavezan pa su stoga vlasnici životinja, čije je meso namijenjeno uporabi u osobnom kućanstvu, dužni prijaviti nadležnoj ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji najkasnije 24 sata prije klanja;
3. radi stupnja raširenosti trihineloze kod divljih sisara, organizacije koje gospodare lovištima, odnosno organiziraju lov, dužne su da odstrijeljene mesoždere i svaždere podvrgnu pregledu na trihinelu;
4. obavezan je pregled mesa konja, čije meso je namijenjeno za osobnu i javnu uporabu.

Članak 3.

Dijagnostičko ispitivanje životinja na trihinelozu vrši se:

- 1) serološkim ispitivanjem Enzyme-linked immunosorbent assay (ELISA);
- 2) utvrđivanjem larvi parazita u uzorcima tkiva (biopsija).

Nakon klanja ili uginuća životinje, prilikom pregleda na trihinelozu koriste se slijedeće metode:

- 1) trihinoskopija ili kompresija;
- 2) umjetna digestija.

Način uzimanja uzoraka, postupak utvrđivanja larvi trihinele nalazi se u napatku o načinu i postupku utvrđivanja prisustva larvi trichinella spiralis u mesu svinja, konja, divljači i proizvoda od mesa svinja, konja i divljači koji je sastavni dio ove odluke.

Članak 4.

Smatra se da je trihinelozom zahvaćeno ono dvorište ili uzgoj u kojem se utvrdi prisustvo uzročnika jednom od pretraga iz članka 3. ove odluke i u slučajevima oboljenja ljudi.

Članak 5.

Sumnjivim na trihinelozu smatraju se životinje kod kojih se serološkim testom (ELISA) dobije pozitivna reakcija. Inficiranim se smatraju one životinje kod kojih se izravnim putem u uzorcima tkiva (biopsija) utvrdi prisustvo

larvi parazita. Dijagnoza se obvezno potvrđuje jednom od propisanih metoda za utvrđivanje trihineloze nakon klanja životinje ili uginuća životinje.

Članak 6.

Sumnjive i inficirane životinje smatraju se trihineloznim i na njih se primjenjuju mjere iz ove odluke.

Životinje iz stavka 1. ovog članka moraju se trajno obilježiti i ne smiju se otuđivati.

Način obilježavanja mesa koje je pregledano na trihinelu nalazi se u dodatku I koji je sastavni dio ove odluke.

Članak 7.

Trihineloznim područjem smatraju se epizootiološka područja sa učestalom pojavom ove bolesti kod svinja i drugih domaćih i divljih životinja.

Članak 8.

Ako je u određenom dvorištu ili uzgoju utvrđena trihinelozna ili sumnja na trihinelozu službeni veterinar dužan je narediti jednu ili više slijedećih mjera:

1. zabranu kretanja ili stavljanja u promet životinja izvan dvorišta ili objekta;
2. označavanje svih životinja posebnim ušnim markicama s oznakom "T";
3. pregled svih životinja na trihinelozu serološkom pretragom;
4. klanje svih svinja kod kojih je utvrđena *Trichinella spiralis* u roku od 30 dana u registriranoj klaonici koju odredi veterinarski inspektor, uz obvezan pregled mesa metodom digestije;
5. neškodljivo uklanjanje mesa i proizvoda od mesa životinja kod kojih je utvrđena trihinelozna kuhanjem ili sterilizacijom dok se ne raspadnu mekani dijelovi, suhom destilacijom, kemijskim postupcima ili spaljivanjem;
6. zaplijenu i obvezan pregled na trihinelozu svih zatečenih količina mesa i drugih proizvoda podrijetlom od mesa svinja i drugih domaćih i divljih životinja;
7. deratizaciju i čišćenje dvorišta i objekta;
8. sakupljanje i neškodljivo uklanjanje spaljivanjem uginulih glodavaca u dvorištu i objektu;
9. zabranu držanja i proizvodnju svinja i drugih domaćih i divljih životinja na određeno vrijeme;
10. osiguranje zoohigijenskih uvjeta držanja i uzgoja životinja i zaštita objekta od ulaska glodara.

Članak 9.

U slučajevima upućivanja na klanje životinja iz trihinelozom zaraženog ili sumnjivog dvorišta ili objekta u uvjerenju o zdravstvenom stanju životinja upisuje se crvenim slovima "SUMNJA NA TRIHINELOZU".

Članak 10.

U zaraženom području službeni veterinar narediti će jednu ili više slijedećih mjera:

1. popis životinja;
2. utvrđivanje epizootiološkog stanja, podrijetlo bolesti i puteve njezinog širenja;

3. zabranu izdavanja uvjerenja o zdravstvenom stanju životinja u slučajevima kada se životinje upućuju na klanje iz članka 8. točka 3. ove odluke;
4. serološko ispitivanje životinja (Elisa test);
5. zabranu klanja životinja za osobnu i uporabu u kućanstvu osim klanja u registriranim objektima za klanje;
6. zabranu održavanja sajmovi i svih oblika okupljanja ili dopreme životinja u cilju prodaje;
7. zabranu uporabe mesa divljih životinja;
8. obveznu i sustavnu deratizaciju svih dvorišta, objekata, skladišta, vodotokova i deponija smeća;
9. zabranu ispaše ili žirenja;
10. određivanje i osiguravanje odlagališta i deponija smeća;
11. neškodljivo uklanjanje mesa i proizvoda od mesa životinja kod kojih je utvrđena trihinelozu kuhanjem ili sterilizacijom dok se ne raspadnu mekani dijelovi, suhom destilacijom, kemijskim postupcima ili spaljivanjem;
12. obvezno skupljanje i neškodljivo uklanjanje lešina uginulih štakora, ostalih glodavaca i divljih životinja, te uginulih pasa i mačaka;
13. zabranu uporabe neprokuhanih pomija u ishrani životinja;
14. edukacija imatelja i držatelja životinja o okolnostima širenja trihineloze i opasnosti po zdravlje ljudi.

Članak 11.

Kada se utvrdi trihinelozu životinja službeni veterinar je dužan izvijestiti mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta koji će mjesečnim izvještajem izvijestiti Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine o broju oboljelih životinja.

Članak 12.

Radi sprječavanja pojave i širenja trihineloze imatelji životinja dužni su:

1. provesti sve propisane mjere i osigurati zoohigijenske uvjete za uzgoj i proizvodnju životinja;
2. redovito provoditi sve mjere na sustavnom uništavanju i uklanjanju izvora i prjenosnika bolesti;
3. obavljati pregled mesa na *Trichinella spiralis* kod klanja životinja za osobnu uporabu i uporabu u kućanstvu,
4. u svim slučajevima utvrđivanja trihineloze u dvorištu ili objektu provesti sve mjere propisane člankom 8. ove odluke, troškove naređenih mjera snosi imatelj životinja, ako sredstva nisu osigurana iz drugih izvora.

Članak 13.

Smatra se da je trihinelozu prestala u zaraženom dvorištu, ako su provedene sve mjere iz članka 8. ove odluke, uključujući deratizaciju, čišćenje i raskužbu.

Članak 14.

Slobodnim od trihineloze smatra se epizootiološko područje na kojem tijekom dvije prethodne uzastopne godine nije utvrđen niti jedan slučaj trihineloze.

Članak 15.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

VM broj 245/03
30. rujna 2003. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Adnan Terzić, v. r.

NAPUTAK

**O NAČINU I POSTUPKU UTVRĐIVANJA LARVI TRICHINELLA SPIRALIS U MESU SVINJA,
KONJA I DIVLJAČI I PROIZVODA OD MESA SVINJA, KONJA I DIVLJAČI**

I

Radi osiguranja veće sigurnosti od nastanka infekcije ljudi trihinelom, Ured za veterinarstvo stručnim naputkom propisuje uvjete za preglede i način postupanja ovlaštenih institucija koje vrše pregled na prisustvo larvi trichinella spiralis (u daljnjem tekstu: trihinele) u mesu i proizvodima od mesa svinja, konja i divljači u pogledu:

- a) uzoraka za pregled i metoda;
- b) oprema u ovisnosti od primjenjene metode koja je uvjetovana:
 - vrstom mesa od kojeg potječe uzorak;
 - kapacitetom klanja,
 - brojem dnevnog priliva uzoraka;
- c) stručnog osoblja za obavljanje pregleda;
- d) kontrole ispravnosti propisane opreme;
- e) očevida i načina izvješćivanja o pozitivnim slučajevima kao i nadzor nad primjenom ovog stručnog naputka.

II

Metode koje će se koristiti u pregledu mesa i proizvoda od mesa svinja, konja i divljači na prisustvo larvi trihinele su izravne parazitološke i to:

- a) metoda kompresije;
- b) spora metoda umjetne digestije pomoću termostata;
- c) brza metoda umjetne digestije zbirnih uzoraka pomoću termostata;

- d) metoda umjetne digestije zbirnih uzoraka pomoću stomaher uređaja (postupak sedimentacije);
- e) metoda umjetne digestije zbirnih uzoraka pomoću stomaher uređaja (postupak filtracije);
- f) metoda umjetne digestije zbirnih uzoraka pomoću magnetne mješalice;
- g) metoda umjetne digestije pomoću uređaja Trihomatik 35.

III

Metoda kompresije se može koristiti u klaonicama gde dnevni kapacitet ne prelazi 100 svinja odnosno za utvrđivanje prisustva larvi trihinela kod svinja u kućanstvima, ukoliko imatelj ne zahtijeva jednu od navedenih metoda digestije.

Kod metode kompresije od svake polovice svinja za ispitivanje uzima se po jedan komad mišića dijafragma (veličina lješnaka), i to na prijelazu mišićnog dijela u tetivu na mjestu na kome se dijafragma vezuje za kralježnicu (mišići korjena dijafragme). Od svakog komada treba uzeti po 14 isječaka (ukupno 28) veličine zrna ovsa.

Ako na polovicama nedostaje dijafragma, uzorci se uzimaju od jezika ili podjezične muskulature, a ako i to nedostaje onda od muskulature za žvakanje i pregleda se ukupno 56 isječaka veličine zrna ovsa od svake svinje.

Ukupan broj isječaka koje jedna osoba može maksimalno pregledati tijekom radnog vremena iznosi za:

- trihinoskop sa ekranom 1400 ;
- stereomikroskopom 700;
- mikroskop-trihinoskop 280.

Trihinoskopski pregled 28 isječaka (jedna svinja) treba da traje najmanje 6 minuta odnosno 12 minuta kada se od jedne svinje pravi 56 isječaka.

IV

Za utvrđivanje larvi trihinele u komadima mesa svinja odnosno mesu konja i divljači, kao i proizvodima od mesa svinja, konja i divljači koristi se isključivo jedna od metoda digestije navedenih u odjeljku II izuzev metode kompresije.

Za utvrđivanje prisustva larvi trihinela u mesu konja pregleda se najmanje 5gr od mišića jezika, mišića žvakača ili korjena dijafragme. Ukoliko se uzima druga muskulatura sa trupa životinje pregleda se minimalno 10gr uzorka. Za utvrđivanje prisustva larvi trihinela u mesu divljači pregleda se:

- kod divljih svinja najmanje 10gr od mišića jezika ili dijafragme;
- kod medvjeda najmanje 10gr mišića jezika, žvakaće muskulature ili korjena dijafragme.

U slučaju da kod pomenute divljači nedostaje iz bilo kojih razloga navedena muskulatura onda se pregleda minimalno 50gr uzorka od drugih mišića trupa.

Pri korištenju metode umjetne digestije zbirnih uzoraka za ispitivanje od jedne polovice svinja treba uzeti komad mesa (5gr) od korjena dijafragme. Ako je korijen dijafragme odstranjen, za ispitivanje se uzima uzorak iste veličine od jezične muskulature ili žvakaće muskulature. Od svakog uzorka (5gr) treba isjeći 1gr za ispitivanje metodom umjetne digestije zbirnih uzoraka.

U slučaju nalaza trihinele pregledom zbirnog uzorka od 100 svinja, treba ponovo uzeti uzorak od 20gr sa već pomenutih mjesta u prethodnom stavku. Svih 100 svinja se ponovo ispituje prema navedenim metodama umjetne digestije zbirnih uzoraka u skupinama od po pet svinja. Uzorci od 5 svinja po 20gr predstavljaju zbirni uzorak od 100gr. Ako se otkrije trihinela u jednom uzorku od 5 svinja, iz te skupine treba uzeti po 20gr uzorka mišića od svake svinje (trupa) i ispitati ih do konačne identifikacije trupa životinje metodom umjetne digestije. Prilikom pregleda mesa svinje u komadima uzorci se uzimaju od svakog komada mesa, i to po 5gr od skeletne muskulature

bez masnog tkiva blizu kosti ili tetiva, od kojih se najmanje po 2gr (zbirno 100gr) ispituje metodom umjetne digestije.

Kod pojedinačnih pregleda proizvod od mesa (kobasice, sušeno meso, suha slanina i dr.), uzorci se uzimaju:

- a) na svakih 50kg kobasice po jedan zbirni uzorak 500 gr;
- b) od svakog komada suhog mesa po 40gr pored kostiju ili tetiva;
- c) od svakog komada suhe slanine po 40gr mišićnog tkiva.

Proizvodi od mesa konja i divljači uzorkuju se na isti način kako je to propisano kod proizvoda od mesa svinja, kako je to navedeno u prethodnom stavku.

Kritične točke od značaja za pravilno izvođenje pregleda mesa digestijom na prisustvo trihinele u pogledu samog postupka, odnosno opreme dati su u Prilogu B ovog naputka i čine njegov sastavni dio.

V

Klaonice će za pregled mesa na prisustvo larvi trihinele u mesu koristiti opremu u ovisnosti od vrste mesa od koje potječe uzorak, kapaciteta klanja, odnosno broja uzoraka i to:

- a) dnevnog kapaciteta preko 100 svinja koristi se samo jedna od metoda umjetne digestije;
- b) dnevnog kapaciteta 50-100 svinja za pregled metodom kompresije koristi se trihinoskop sa ekranom 54cm ili jedna od metoda umjetne digestije;
- c) dnevnog kapaciteta od 25-50 svinja za istu metodu kompresije koristi se stereo mikroskop ili trihinoskop sa ekranom 54cm ili jedna od metoda umjetne digestije;
- d) dnevnog kapaciteta do 25 svinja za pregled metodom kompresije koristi se mikroskop trihinoskop sa stalkom za kompresiona stakla ili mikroskop ili trihinoskop sa ekranom 54cm ili jedna od metoda umjetne digestije.

Za veterinarske institucije koje vrše preglede mesa svinja zaklanih u kućanstvu za potrebe kućanstva važe iste norme s tim da dnevni broj prispjelih uzoraka odgovara dnevnom kapacitetu svinja u klaonicama.

Klaonice i veterinarske institucije moraju prilagoditi broj stručnog osoblja koje vrši pregled na prisustvo larvi trihinele u mesu metodom kompresije, kapacitetu klanja obzirom na propisani broj isječaka koje može pregledati jedna osoba tijekom radnog vremena u ovisnosti od korištenog optičkog aparata (odjeljak III).

Oprema i kemikalije koje klaonice, odnosno veterinarske institucije moraju imati za propisno izvođenje navedenih metoda nalaze se nabrojane u Prilogu A, ovog uputstva i čine njegov sastavni dio.

VI

Optički aparati za pregled mesa svinja na prisustvo larvi trihinele su:

- a) Trihineloskop projekcione površine promjera 54cm, sa uvećanjem od najmanje 50 puta i mogućnosti većeg uvećanja do najmanje 80 puta,
- b) Stereomikroskop sa uvećanjem od najmanje 40 puta i mogućnosti većeg uvećanja od najmanje 80 puta,
- c) Mikroskop-trihinoskop sa uvećanjem od 40 puta i mogućnosti većeg uvećanja od najmanje 80 puta.

Svaki od pomenutih aparata treba da ispunjava sve tehničke uvjete koji su sadržani u pripadajućoj dokumentaciji aparata.

Klaonice, odnosno veterinarske institucije koje posjeduju ili žele da nabave opremu za trihinoskopiranje koja nije navedena u ovom napatku, obvezne su prije njihove uporabe ili nabave pribaviti mišljenje Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine i mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta da se ta oprema, odnosno uređaj može koristiti u navedene svrhe, kao i da se odredi maksimalan broj isječaka koje jedna osoba može pregledati tijekom radnog vremena tim uređajem.

VII

Pregled uzoraka na prisustvo larvi trihinele u mesu i proizvodima od mesa svinja, konja i divljači obavljaju doktori veterinarske medicine ili diplomirani veterinari.

VIII

O izvršenim pregledima na trihinelozu kod svinja vodi se uredno očevid u knjizi očevida o pregledu mesa na trihinelozu, na obrascu:

Kod proizvoda od mesa svinja, mesa i proizvoda od mesa konja i divljači vodi se odvojen očevid na istom obrascu.

Svaki pozitivni slučaj prijavljuje se mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta, koji dostavljaju mjesečno izvješće o broju oboljelih životinja Ured za veterinarstvo BiH.

Kada se utvrdi trihineloz životinja, postupit će se sukladno Zakonu o veterinarstvu u BiH i odredbama Odluke o mjerama za suzbijanje trihineloze životinja.

IX

Obveza primene odredaba ovog napatka odnosi se na radnike u klaonicama koji su zaduženi za veterinarske preglede, odnosno stručno osoblje koje vrši pregled mesa na prisustvo larvi trihinele u mesu i proizvodima od mesa svinja, konja i divljači.

Nadzor nad primjenom ovog napatka vrše mjerodavna tijela entiteta i Ured za veterinarstvo.

PRILOG "A"

SPISAK OPREME I KEMIKALIJA ZA PREGLED MESA NA PRISUSTVO LARVI TRIHINELE U OVISNOSTI OD METODE

I

Oprema za kompresionu metodu

- Kompresiona stakla, dvije staklene ploče od kojih je jedna podijeljena (obilježena) na jednaka polja,
- Krive makaze;
- Pinceta;
- Nož za uzimanje uzoraka;
- Posuda sa numeriranim pregradama za pojedinačno uzimanje uzoraka na liniji klanja.

II

Oprema za digestivne metode

- nož za uzimanje uzoraka,
- posuda sa numeriranim pregradama za pojedinačno uzimanje uzoraka na liniji klanja,
- pipeta,
- Erlenmajer boca od 3 l sa zaptivačem od gume ili papirne vate,

- Lijevak za odvajanje kapaciteta od 2 litra,
- Metalni stolni stalak sa postoljem, presijeka oko 28cm dužine metalne šipke 80cm visine,
- Prsten (držač lijevka) od 10 do 11 cm sa postoljem za stalak,
- Magnetni štapić dužine oko 5cm,
- Staklena čaša kapaciteta 3 litra,
- Štipaljka učvršćena na stalku pomoću dvostrukog naglavka sa hvataljkama (23x40mm),
- Plastične vrećice kapaciteta 2 litra,
- Dispenzer ili šprica od 25ml,
- Sito otvora mreže 180-355 mikrona napravljene od nehrđajućeg materijala,
- Lijevak opsega ne manjeg od 12cm za prihvatanje sita,
- Menzura ili kiveta kapaciteta 50ml,
- Kada se koristi trihinoskop, potrebna je posuda (od akrilnog pleksiglasa debljine 3mm) za otkrivanje larvi u obliku korita, slijedećeg izgleda:

a) Dno posude (korita) je 180 x 40mm, obilježeno na kvadratu veličine 1cm.

b) Stranice su 230 x 20mm,

c) Krajevi (ručke) su 30 x 20mm. Dno i stranice oblikuju korito na krajevima a na krajevima su po dvije ručke. Gornje ivice stranice, od dna je na 7 do 9 mm visine (dubina korita). Svi dijelovi korita (posude) su pričvršćeni lijepkom,

- Petrijeva posuda prečnika 9 cm (ako se koristi stereomikroskop) sa obilježenim dnom, kvadratnom mrežom 10x10 mm.
- posuda zapremine 10 litara, koje služi za dekontaminaciju,
- germanov lijevak od 1 litra, sa filterom (prečnika 45mm),
- filter disk, koji se sastoji od :
- kružnog sita od nehrđajućeg materijala (čelik) otvora 35 mikrona (promjer diska treba da je 40 mm);
- dva gumena prstena, debljine gume 1 mm (vanjski promjer je 45 mm, a unutarnji je 38 mm).

Kružno sito je postavljeno između dva gumena prstena koji su zalijepljeni dvokomponentnim lijepkom za oba materijala ;

- filter pumpa
- plastične vrećice kapaciteta najmanje 80 ml,
- mašina za zatvaranje (zavarivanje) plastičnih vrećica.

III

KEMIKALIJE

- Octena kiselina
- kalijum hidroksid
- koncentrirana (37%) klorovodična kiselina ili klorovodična kiselina 25% odnosno 17,5%.
- Pepsin jačine 1:10 000 NF (US nacionalna formula) što odgovara 1: 12 500 RV
- (Britanska farmakopeja) ili 2. 000 FIP
- ranilaza jačine 1:1.500.000 Sokslet jedinica po gramu.

PRILOG " B "

KONTROLNE KRITIČNE TOČKE KOD DIGESTIVNIH METODA

I

Sustav uzimanja uzoraka i identifikacija od koje je životinje uzet uzorak mora biti pouzdan.

Proces mora osigurati da uzorci mase 1gr ili veći potječu od odgovarajućeg broja svinja.

II

Digestivna tekućina mora biti standardne kakvoće i pripremljena na takav način da ne utječe negativno na aktivnost pepsina. Najkritičniji trenutak u pripremi digestivne tekućine je dodavanje klorovodične kiseline u vodu prije dodavanja pepsina, a ne obrnuto, pri čemu se sprječava degradacija pepsina pri izravnom kontaktu sa kiselinom. Ostale čimbenke za pripremu i korištenje digestivne tekućine (podrijetlo i kakvoća pepsina, količina pepsina i KCL, odnos između uzoraka i digestivne tekućine) treba prilagoditi naputcima o izvedbi metoda.

III

Tijekom izvedbe digestije temperaturu treba održavati na razini 44-46°C. Viša temperatura će u manjoj ili većoj mjeri dovesti do inaktivacije pepsina, a niža temperatura usporava enzimatsku reakciju. Prema tome u oba slučaja može doći do izostajanja ili smanjenja prinosa digestivovanih trihinela.

IV

Tijekom digestije mišićno tkivo ne smije ostati neskuhano (što se može vidjeti na situ). Digestija mora biti kompletna, i u slučaju kada to nije, postupak treba ponoviti, ako treba i produžiti vrijeme kuhanja. Ako i ovo nije učinkovito, potrebno je provjeriti kakvoću pepsina.

V

Proces sedimentacije tijekom propisanog vremena treba da osigura maksimalan prinos larvi. Sedimentacija je po propisanom vremenu 30 minuta. Skraćivanjem ovog vremena smanjuje se prinos larvi trihinela. Preporučuje se povremeno drmanje lijevka kako bi larve sa zidova više pale na dno. Pri ispuštanju sedimenata potrebno je cjelovito otvaranje slavine kako bi se izbjeglo zadržavanje larvi.

VI

Sediment mora biti dovoljno transparentan kako bi se mogle uočiti larve. Klasična mjera transparentnosti je mogućnost čitanja teksta postavljenog ispod Petrijeve posude sa sedimentom. Digestivna tekućina koja je zamućena može dovesti do otežanog uočavanja larvi.

VII

Optika mikroskopa mora da osigura uvećanje 15-40 puta. Neophodno je stalno održavanje mikroskopa, odnosno optike.

VIII

Uzorci se ne smiju distribuirati nipošto prije ispitivanja na prisustvo larvi trihinele.

IX

Mora se voditi pouzdan očevid, što omogućava urednu identifikaciju uzoraka, odnosno trupova.

DODATAK I

Postupak sa mesom trihineloznih životinja

Kada se trihinoskopskim pregledom nađu u mesu trihinele, onda će se, prema važećim zakonskim propisima takvo meso procijeniti kao neuporabljivo za ishranu ljudi.

Trihinelozno meso mora se učiniti neškodljivim, spaljivanjem i dubokim zakopavanjem. Ne smije se dozvoliti greška da se takvo meso, ako se prethodno ne učini neškodljivim, zakopa u zemlju, jer postoji mogućnost da se trihinele raznesu preko pacova ili drugih životinja.

Trupovi (polovice) domaćih svinja kod kojih su nađene trihinele obilježavaju se žigom u obliku trokuta. Ako poslije pregleda nisu utvrđene trihinele i ako ne postoje drugi razlozi da je meso neuporabljivo (o čemu odlučuje službeni veterinar), trupovi se obilježavaju ovalnim žigom širine 6,5cm i visine 4,5cm. Žig se stavlja na obje polovine trupa i to na:

1. plećku,
2. leđa,
3. vanjsku stranu buta,
4. glavu.

Okrugli žig (promjera 2,5cm) sa slovom T visine 1cm u sredini žiga, stavlja se na meso svinja, divljih svinja i medvjeda koji ne sadrže trihinele. Žig se stavlja na gornji dio vanjske strane buta.
